

**NO +
NENS I NENES
SOLDAT**

un món
a les teves mans

NO MÉS NENS/ES SOLDAT: UNITAT DIDÀCTICA

INTRODUCCIÓ

La present unitat didàctica forma part del **projecte “Dies D”**, que s'emmarca dins de la proposta pedagògica d'Entrecultures per educar en ciutadania global: **“Un món a les teves mans”**. A través d'aquesta proposta, volem contribuir a la tasca de formar persones capaces de transformar el seu entorn com a part d'una ciutadania global, activa i compromesa amb els reptes globals del nostre temps i el compliment de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Els recursos educatius del projecte “Dies D” ens faciliten apropar-nos i aprendre sobre temàtiques relacionades amb els valors propis de la ciutadania global, promovent l'aprenentatge i el compromís actiu amb els nostres entorns educatius, comunitaris i ciutadans. En concret, **aquesta unitat didàctica proposa treballar sobre la realitat de nenes i nens soldat en el món**, amb l'objectiu de desenvolupar coneixements, valors i competències socials i ciutadanes per incidir en el compliment dels drets de totes les nenes i nens que es trobin en aquests contextos de conflicte armat. La proposta convida el grup a reflexionar sobre la necessitat de construir igualtat perquè es compleixi el dret internacional de la infància a ser protegida en situacions de conflicte armat, i per això aprendrem que la igualtat és a les nostres mans.

Aquesta unitat didàctica la componen **tres propostes didàctiques adaptades a distintes franges d'edat**, dissenyades per treballar tant en l'àmbit formal com el no formal amb grups de nenes, nens i joves de les edats següents:

- Primera franja d'edat: 5 a 8 anys
- Segona franja d'edat: 9 a 12 anys
- Tercera franja d'edat: 12 a 16 anys

Cada una de les propostes didàctiques inclou els apartats següents:

- Objectius educatius
- Materials necessaris
- Mirem la imatge
- Desenvolupament de l'activitat, amb una proposta final en què cal que el grup realitzi una acció concreta per sensibilitzar la seva comunitat sobre aquesta temàtica i incidir com agents de pau i solidaritat global

Les activitats incloses en aquesta unitat didàctica no estan lligades a una data o esdeveniment únics, sinó que **poden utilitzar-se en qualsevol context on l'objectiu educatiu sigui treballar en grups la importància de sensibilitzar i incidir sobre la situació de nenes i nens soldat** al món. A mode orientatiu, suggerim la celebració dels següents Dies Internacionals per utilitzar aquesta proposta didàctica:

- Dia Internacional dels drets de la infància (20 de novembre)
- Dia Escolar de la Pau i la no Violència (30 de gener)
- Dia Internacional contra la utilització de nenes i nens soldat (12 de febrer)

Aquestes unitats didàctiques estan alineades amb la promoció d'una ciutadania global compromesa amb la consecució de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Concretament, aquesta unitat didàctica es vincula amb els següents ODS:

- **ODS 4:** Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat
- **ODS 16:** Promoure societats justes, pacífiques i inclusives

UNITAT DIDÀCTICA: 5 A 8 ANYS

OBJECTIUS:

1. Apropar-nos a la realitat de nenes i nens soldat al voltant del món.
2. Crear alternatives que promoguin entorns pacífics i defensin els drets de nenes i nens soldat.
3. Promoure que el grup s'identifiqui com ciutadanes i ciutadans constructors de pau en els seus contextos educatius i comunitaris.

MATERIALS:

- Fulls A4
- Llapis de colors
- Fulls o cartolines de color vermell A3
- Tisores
- Cinta adhesiva de doble cara o pega
- Cartolina gran o rotlle de paper mural

MIREM LA IMATGE:

Mirem amb el grup el cartell que decora la portada d'aquesta unitat didàctica. Què veiem?

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Comencem explicant al grup que a diverses regions del món es viuen conflictes armats en els quals moltes nenes i nens es veuen afectats. En algunes situacions, fins i tot es veuen forçats a participar-hi, anant en contra dels seus drets humans com a nenes i nens. També podem comentar que el dia 12 de febrer es commemora el Dia internacional contra la utilització de nenes i nens soldat.

Per apropar-nos més a la temàtica, s'entrega la meitat d'un full A4 a cada nena i nen. A continuació es comparteixen les instruccions següents: ens concentrarem i pensarem en silenci en les paraules "nenes i nens soldat". Preguntem a continuació el següent: què és el primer que us ve al cap? Abans que contestin, els demanem que dibuixin allò en què hagin pensat. Tindran 5 minuts aproximadament per realitzar els dibuixos.

Una vegada totes i tots hagin acabat, se'ls convida a col·locar els **seus dibuixos a terra formant un cercle a mode d'exposició**. Una vegada fet, se'ls convida a fer una volta mirant els dibuixos amb atenció i en silenci. Quan hagin passat uns minuts, es crea un cercle o assemblea i es treballen les preguntes següents:

- Què penseu que tenen en comú els dibuixos?
- Què ha estat el primer que us ha vingut al cap?
- Per què creieu que aquests nens i nenes estan participant en conflictes armats?
- Heu pensat en nens, però també en nenes? Les heu representat?

- Si no n'han inclòs tantes, els preguntarem: per què no les heu inclòs? **Com creieu que aquestes situacions afecten les nenes en particular, i per què?**
Podem comentar que a més de les violències i dificultats que viuen totes les persones en situacions de conflicte armat, les nenes són més vulnerades, tenen més obstacles per accedir a l'educació i es veuen més discriminades per ser nenes.
- Sabies que al món existeixen moltes nenes i nens que són reclutats i utilitzats com soldats a la guerra?

Els podem comentar que s'estima que en l'actualitat encara hi ha més de 300.000 nenes i nens al món que han estat reclutats i forçats a ser soldat, i d'aquests s'estima que 4 de cada 10 són nenes. Cada dia vulneren els seus drets a la protecció, al bon tracte, a la família, a l'educació, al joc i a la llibertat, entre molts altres.

LA IGUALTAT ÉS A LES NOSTRES MANS, PER ON COMENCEM?

Per realitzar una acció de mobilització que puguem compartir com a grup als nostres entorns educatius i comunitaris, els preguntem: **què creieu que podem fer com a ciutadanes i ciutadans del món perquè aquestes situacions deixin d'ocórrer i es compleixin els drets de totes les nenes i nens?** Els demanem llavors que pensin en una paraula que creguin que pugui arribar com un missatge en un avió de paper o un colom missatger de la pau a aquestes situacions de conflicte armat que han dibuixat, perquè es defensin els drets de nenes i nens soldat. Podem ajudar-los amb algun exemple de paraula: **pau, respecte, educació, igualtat, justícia**, etc. Els expliquem també que aquestes paraules són molt poderoses perquè poden arribar a més persones i països, i per això **és a les nostres mans enviar missatges que construeixen pau i defensen els drets de nenes i nens soldat.**

Per fer aquest treball en equip, demanem que formin grups de 4 o 5 participants. Cada grup tindrà una cartolina de color vermell i llapis de colors. Explicarem que, com es pot veure en la imatge d'aquesta unitat didàctica, **la mà vermella és el símbol global que fem servir per alçar les nostres pròpies mans i mobilitzar-nos en contra de la situació de nenes i nens soldat.** Demanem que s'ajudin entre ells per dibuixar el contorn d'una mà de cada nena i nen del grup, de manera que hi càpiguen totes a la cartolina. Una vegada les tinguin dibuixades, cada grup haurà de pensar en 4 o 5 paraules i missatges diferents (segons el nombre de participants) que puguin escriure, representar o dibuixar dintre de les mans. Aquests seran els seus missatges per construir pau i defensar els drets i la vida de nenes i nens soldat al voltant del món.

Quan cada grup tingui les seves paraules escrites a les mans, aquestes es podran retallar. Proposem fer-les servir per a **crear un gran missatge de pau que puguem compartir amb la resta de companys i companyes.** En una cartolina o rotlle de paper mural, que podem retallar en forma de paper d'avió, un sobre de carta, o un colom de la pau (segons què imagini el grup), es demana a cada grup que comparteixi en veu alta les seves paraules i les vagi enganxant en aquesta cartolina col·lectiva. Així estarem construint un missatge final per construir un món de pau i igualtat per a totes les nenes i nens.

Com a suggeriment es pot escriure un títol gran en aquest mural, com per exemple la frase següent: "Les nenes i nens de (*nom del centre/grup, si procedeix*) diem NO a la utilització de nenes i nens soldat, som nenes i nens i tenim drets!". La idea és que aquest mural o cartell més gran es pugui compartir en un lloc visible del centre o bé al lloc on es realitzi l'activitat. El grup pot **animar altres persones per tal que s'afegeixin a la campanya de la mà vermella que han creat**, convidant-los a incloure la seva mà pintada al cartell, ja que **la pau i la igualtat són a les nostres mans**. També es pot fer una foto del grup davant del cartell, afegint un missatge que es pugui compartir a xarxes o en algun butlletí perquè arribi més lluny i a més persones, així com a la resta dels seus familiars, entorn comunitari, etc. Fins on podrien arribar?

UNITAT DIDÀCTICA: 9 A 12 ANYS

OBJECTIUS:

1. Prendre consciència sobre la realitat de les nenes i nens soldat al voltant del món.
2. Reflexionar sobre els jocs i joguines bèl·lics i crear alternatives que promoguin solidaritat, inclusió i pau en els espais lúdics.
3. Promoure que el grup s'identifiqui com ciutadanes i ciutadans constructors de pau en els seus contextos educatius i comunitaris.

MATERIALS:

- Cartolines o fulls A3
- Retoladors i llapis de colors
- Llenç o cartolina gran
- Pintura vermella per mans
- Cinta protectora

MIREM LA IMATGE:

Mirem amb el grup el cartell que decora la portada d'aquesta unitat didàctica. Què veiem?

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Comencem explicant al grup que en diverses regions del món es viuen conflictes armats en els quals moltes nenes i nens es veuen afectats. En algunes situacions, fins i tot es veuen forçats a participar-hi, en contra dels seus drets humans com a nenes i nens. També podem comentar que **el dia 12 de febrer es commemora el Dia internacional contra la utilització de nenes i nens soldat**.

Per apropar-nos més a la temàtica, compartim les instruccions següents: tanquem els ulls, intentem concentrar-nos i pensar en les paraules, "**menors soldat**". Esperem uns segons i preguntem el següent:

- Què és el primer que us ha vingut al cap?
- Qui són? On són?
- Per què creieu que participen en conflictes armats?
- Heu pensat en nens, en nenes també?
- **Com creieu que aquestes situacions afecten les nenes en particular, i per què?**
Podem comentar que a més de les violències i dificultats que viuen totes les persones en situacions de conflicte armat, les nenes són més vulnerades, tenen més obstacles per accedir a l'educació, i es veuen més discriminades i violentades.
- Sabíeu que al món encara existeixen moltes nenes i nens que són reclutats i utilitzats com soldats a la guerra?

Els podem comentar que s'estima que en l'actualitat encara hi ha més de 300.000 nenes i nens al món que han estat reclutats i forçats a ser soldat, i d'aquests, s'estima que 4 de cada 10 són nenes. Cada dia

vulneren els seus drets a la protecció, al bon tracte, a la família, a l'educació, al joc i a la llibertat, entre molts altres.

Ara que sabem una mica més sobre la realitat que viuen milers de nens i nenes utilitzades en conflictes armats al voltant del món, convidem el grup a reflexionar i actuar sobre la frase següent: **“La guerra no és un joc, donem-li la volta al joc!”**. Després d'això, es llancen les preguntes següents:

- De què creieu que tracta la frase?
- Què ens diu el nom de l'activitat “la guerra no és un joc”?

Per continuar, es divideixen les persones participants en 4 o 5 grups. Demanem llavors als grups que s'asseguin en cercle a terra i s'entrellacin els braços amb els dels que tinguin als costats. En silenci, cada participant pensarà en un joc o joguina al qual hagi jugat alguna vegada que d'alguna forma estigui vinculat a la violència, el conflicte o la guerra. Per exemple, el “Pistoler”, “videojocs de lluita”, etc. També **podem pensar en esports i jocs que solen excloure algunes persones**, com el futbol al pati del col·legi que sovint exclou les nenes. Es deixa un temps perquè cada un i cada una pensi en un exemple. Encara assegudes i asseguts en cercle, demanem que comparteixin les seves idees, de forma que cada participant n'aporti una.

En grup, i encara amb els braços entrelaçats, hauran d'escollir un dels jocs mencionats que pensin que pot produir més conflicte i exclusió. Quan ho tinguin, els entregarem el repte següent: per quedar lliures de l'entrellaçat i aixecar-se en grup han de pensar en equip en una forma de donar-li la volta al joc. Les preguntes següents poden ajudar a guiar:

- **Com podríem canviar el joc perquè contribueixi a la pau, la igualtat i la solidaritat entre persones?**
- Si el grup ha escollit una joguina, per què l'han escollida? Què la fa violenta? Com ens influeix utilitzar-la? Quines altres joguines podrien fer-se servir?

Quan un grup tingui la seva alternativa de joc o joguina, poden fer un senyal i compartir-ho amb la resta de grups. Per això hauran d'aixecar-se amb els braços entrelaçats, assegurant-se que tot el grup pugui aixecar-se a la vegada, treballant en equip. Un cop un grup hagi acabat, els entreguem una cartolina A3 i els demanem que la divideixin en dues parts iguals. En un costat podran dibuixar el joc o joguina escollit i escriure les raons per les quals l'han escollit, i en l'altre, l'alternativa que han pensat donant-li la volta al joc o joguina.

Un cop hagin acabat tots els grups, es realitza un plenari o assemblea final. En cercle cada grup exposarà el que ha fet, i la resta de persones participants els podran fer preguntes; per exemple, **sobre com pensen que el joc o joguina contribueix a promoure la pau, solidaritat, guariments, respecte i igualtat**. Quan hagin finalitzat d'exposar, es fan les preguntes següents:

- Què ha passat en l'activitat? Com penseu que heu treballat en equip?
- Per què creieu que és important que parlem sobre com els jocs i joguines poden produir violència i conflicte? Quines alternatives hem vist?
- Què us ha sorprès de les idees de les vostres companyes i companys?
- Creieu que podem compartir aquests jocs i joguines alternatius amb més persones? Com ho faríeu?

LA IGUALTAT ÉS A LES NOSTRES MANS, PER ON COMENCEM?

Per realitzar una acció de mobilització que puguem compartir com a grup als nostres entorns educatius i comunitaris, els preguntem: **què creieu que podem fer com a ciutadanes i ciutadans globals per què aquestes situacions deixin d'ocórrer i es compleixin els drets de totes les nenes i nens?** Els expliquem que existeix una campanya internacional anomenada la Mà Vermella, la coneixen? Podem compartir breument que **la mà vermella és el símbol global que fem servir per alçar les nostres pròpies mans i mobilitzar-nos en contra de la situació de nenes i nens soldat.** La campanya és una iniciativa que va sorgir a Colòmbia i convoca a nenes, nens, joves i adults a plasmar les seves mans vermelles en senyal de protesta per la utilització i reclutament de nenes i nens per part de grups armats al voltant del món. A diferents parts del món, centres socials, educatius i comunitaris s'han sumat a la campanya de diverses formes.

Creiem que totes les nenes i nens són ciutadanes i ciutadans globals, capaços de construir pau per totes les persones. Creiem també que a vegades canviant coses que pensem que són petites en el nostre dia a dia, com els jocs als quals juguem, podem canviar les nostres realitats locals i les d'altres persones al voltant del món. Com va dir el gran escriptor uruguaià Eduardo Galeano: *"Molta gent petita, en llocs petits, fent coses petites, poden canviar el món"*.

Per tant, és tasca de tots i totes construir espais i contextos de pau, cura, inclusió, solidaritat i igualtat. Com podem unir-nos a la campanya des dels nostres contextos? A continuació, convidem cada grup a enganxar el seu cartell en un mural gran o lloc visible amb un títol, com per exemple: "La guerra no és un joc. Les nenes i els nens de (*nom del centre/grup, si procedeix*) diem NO a la utilització de nenes i nens soldat, som nenes i nens i tenim drets!". També podem pintar-nos les mans de color vermell, o dibuixar-ne el contorn al voltant dels dibuixos al mural. El grup pot **animar altres persones a unir-se a la campanya de la mà vermella que han creat**, convidant-los a incloure una mà pintada al cartell, ja que **la pau i la igualtat és a les nostres mans**. També es pot fer una foto del grup davant el mural, afegint un missatge que es pugui compartir a les xarxes o en algun butlletí perquè arribi més lluny i a més persones.

Recomanacions per donar continuïtat a l'activitat:

- Si durant l'activitat sorgeix alguna **proposta de joc que pugui ser divertida i interessant treballar amb el grup**, se'ls pot convidar per a què ho liderin en un espai d'oci amb el grup sencer o inclús amb la participació d'altres nenes i nens.
- Poden realitzar-se debats sobre els pros i els contres de la utilització de joguines i jocs bèl·lics o que promoguin la violència. A la vegada, **pot iniciar-se una campanya de sensibilització al seu entorn per redirigir-se cap als jocs, esports i joguines que desenvolupin la col·laboració i la solidaritat entre totes les persones**, emfatitzant que els jocs i joguines bèl·lics, al mateix temps que fomenten les imatges i formes de relacionar-nos de manera violenta, també ho fan amb els estereotips de gènere, discriminant les nenes en molts espais.

UNITAT DIDÀCTICA: 12 A 16 ANYS

OBJECTIUS:

1. **Conèixer i sensibilitzar-se respecte de la utilització i reclutament de nenes i nens soldat al voltant del món.**
2. **Reflexionar sobre la situació de nenes, nens i adolescents soldat al voltant del món, des d'un enfocament de drets.**
3. **Promoure que el grup s'involucri en campanyes de solidaritat internacional sobre aquesta temàtica, identificant-se com a ciutadanes i ciutadans globals, constructors d'espais de pau en els seus contextos.**

MATERIALS:

- Fulls A4
- Llapis de colors i bolígrafs
- Infografia (veure Annex 1)
- Resum de la Convenció dels Drets de la Infància (veure Annex 2)
- Material necessari per les creacions artístiques
- Cartolina gran o rotlle de paper mural
- Pintura vermella per mans
- Projector amb ordinador i àudio per vídeo

MIREM LA IMATGE:

Mirem amb el grup el cartell que decora la portada d'aquesta unitat didàctica. Què veiem?

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

Comencem explicant al grup que a diverses regions del món es viuen conflictes armats que afecten moltes nenes i nens. En algunes situacions, elles i ells també es veuen forçats a participar en el conflicte, en contra dels seus drets humans com a nenes i nens. També podem comentar que **el dia 12 de febrer es commemora el Dia internacional contra la utilització de nenes i nens soldat**, un dia instaurat per l'ONU (Organització de les Nacions Unides) per recordar la necessitat d'acabar completament amb el reclutament de nenes i nens en conflictes armats.

A continuació, se'ls entrega un full on poden escriure de manera individual les primeres idees i impressions que se'ls ocorrin en relació als "menors soldat", ajudant-se de les preguntes següents:

- Qui són?
- On són?
- Per què participen a la guerra?

Una vegada hagin acabat, demanem que dobleguin i guardin el seu full. A continuació es demana que formin grups de 4 o 5 persones, i a cada grup se li entreguen dos elements (veure Annexos):

1. Una fitxa que conté dades sobre la situació mundial de nenes, nens i adolescents soldat a mode d'infografia (**veure Annex 1**).
2. Una fitxa amb la convenció dels drets de les nenes, nens i adolescents (adaptada i resumida) (**veure Annex2**).

Es dona un temps perquè puguin llegir aquesta informació en grup, i quan hagin acabat, se'ls demana que creïn una cançó, poema, conte, còmic o vídeo de l'estil stop-motion (filmació imatge per imatge) amb les dades que presenta el material. L'objectiu és que la seva creació defensi els drets de les nenes, nens i adolescents, amb missatges que puguin sensibilitzar més persones.

Un cop tots els grups hagin preparat la seva peça d'art i sensibilització, crearem un espai on puguin exposar a la resta de grups el que han realitzat. El públic pot fer preguntes o emetre una valoració d'allò que els hagi agradat o inspirat especialment de cada funció. Quan tots els grups hagin exposat, se'ls convida a buscar una persona amb qui puguin intercanviar el full que han escrit sobre nenes i nens soldat a l'inici de l'activitat. Es deixa un temps perquè puguin llegir-lo i reflexionar en parelles.

Després d'haver passat per totes aquestes activitats que busquen donar visibilitat a la utilització i reclutament de nenes i nens en conflictes armats, es llancen les preguntes següents:

- Què hem après? Què ens ha sorprès sobre aquesta realitat global?
- Heu pensat que és una realitat que afecta també les nenes? **Com creieu que aquestes situacions afecten les nenes en particular? Per què?**

Podem comentar que a més de la violència i dificultats que viuen totes les persones en situacions de conflicte armat, les nenes són més vulnerades, troben més obstacles per accedir a l'educació, es veuen més discriminades i són objecte de violències específiques pel fet de ser nenes.

Els podem comentar que s'estima que en l'actualitat encara hi ha més de 300.000 nenes i nens al món que han estat reclutats i forçats a ser soldat, i d'aquests, s'estima que 4 de cada 10 són nenes. Cada dia es vulneren els seus drets a la protecció, al bon tracte, a la família, a l'educació, al joc i a la llibertat, entre molts altres.

LA IGUALTAT ÉS A LES NOSTRES MANS, PER ON COMENCEM?

Per realitzar una acció de mobilització que puguem compartir com a grup en els nostres entorns educatius i comunitaris, els preguntem: **què creieu que podem fer com a ciutadanes i ciutadans del món per què aquestes situacions deixin d'ocórrer i es compleixin els drets de totes les nenes i nens?** Els expliquem que existeix una campanya internacional anomenada la Mà Vermella; la coneixen? Podem compartir breument que **la mà vermella és el símbol global que fem servir per alçar les nostres pròpies mans i mobilitzar-nos en contra de la situació de nenes i nens soldat**. La campanya és una iniciativa que va sorgir a Colòmbia i que convoca a nenes, nens, joves i adults a plasmar les seves mans vermelles en senyal de protesta per la utilització i reclutament de nenes i nens per part de grups armats al voltant del món. A diferents parts del món, centres socials, educatius i comunitaris s'han unit a la campanya de diverses formes.

Per donar un exemple de mobilitzacions i accions liderades per joves per sensibilitzar i incidir sobre la utilització de nenes i nens en conflictes armats, projectem el vídeo següent: acció de la SAME per part de l'equip de Voluntariat Jove d'Entrecultures a Valladolid. Per donar un altre exemple d'accions realitzades per la xarxa de Joves Constructores de Pau per prevenir el reclutament de nenes, nens i adolescents a la regió

del Magdalena Medio, a Colòmbia, projectem els vídeos següents: documental sobre el projecte Joves Constructores de Pau i el testimoni de dos joves participants en el projecte.

És tasca de totes i tots construir espais i contextos de pau, cura, inclusió, solidaritat i igualtat. Per això, **com podem unir-nos a aquesta campanya global des dels nostres contextos?** Es comenta als alumnes participants que poden utilitzar el material artístic que van crear en l'activitat anterior. Es demana que es formin els mateixos grups i s'entrega a cada grup un full o cartolina mida A3. A continuació, se'ls convida a escriure sobre la cançó, poema, conte o peça d'art que hagin exposat prèviament. També poden afegir idees i dades que hagin après a través dels vídeos i de tot allò que hagin après durant l'activitat.

A mesura que finalitzin l'activitat, enganxaran com un collage els seus treballs en un gran mural, el títol del qual pot ser, per exemple: "**Diem NO a la utilització i reclutament de nenes i nens adolescents per conflictes armats, amb el nostre art construïm PAU!**". També podem pintar-nos les mans de color vermell, o dibuixar-ne el contorn sobre el mural. El grup pot **animar altres persones a unir-se a la campanya de la mà vermella que han creat**, convidant-los a incloure la seva mà pintada al cartell, ja que **la pau i la igualtat és a les nostres mans**. També es pot fer una foto del grup davant el mural, afegint un missatge que es pugui compartir a les xarxes o en algun butlletí perquè arribi més lluny i a més persones.

Recomanacions per donar continuïtat a l'activitat:

- Si algun grup ha realitzat material multimèdia (cançons, vídeos, etc.) es proposa seguir amb la campanya de la Mà Vermella a través de xarxes socials o crear un butlletí amb les etiquetes **#mavermella #nensinenesambdrets**, compartint les seves creacions.
- Crear una nova infografia (com la de l'Annex 1) a partir de la temàtica, incloent dades i missatges de defensa dels drets de nenes, nens i adolescents al voltant del món.

ANNEXOS

ANNEX 1.

Infografia sobre la situació global de la utilització i reclutament de nenes, nens i adolescents soldat.

Disponible a: <https://infograph.venngage.com/ps/0SpGg5tpWDA/da-internacional-contra-la-utilizacin-de-menores-soldats>

DIA INTERNACIONAL CONTRA LA UTILITZACIÓ DE MENORS SOLDAT

Es calcula que hi ha 300.000 nens i nenes soldat

4 DE CADA 10 menors soldats són NENES

240 MILIONS de menors viuen a països en conflicte continu

46 PAÏSOS de tot el món continuen reclutant menors de 18 anys

CONSEQÜÈNCIES DE SER MENOR SOLDAT *Físiques i emocionals*

Passen per un entrenament, sota coacció, amenaces i abusos, per aprendre a lluitar i matar. En ocasions són també objecte d'abusos sexuals. Bona part no sobreviuen, i en la resta de casos pateixen ferides o detencions, fet que els suposa un gran desafiament a l'hora de reinserir-se a la societat.

14.000 menors han estat objecte de reclutament per part de grups armats a la República Centreafricana els darrers 6 anys

Bangui i Bambari són les zones on treballa Entrecultures i el Servei Jesuïta als Refugiats

Sophie, antiga nena soldat : “Tenia 13 anys quan la guerra va començar al meu poble, Bria. Vaig veure com mataven el meu pare i la meva mare. Gràcies al projecte la Llum de les Nenes vaig decidir deixar les armes i aprendre un ofici. Des que sóc a la formació he perdonat i sé que vaig pel bon camí”

ANNEX 2.

Convenció sobre els Drets dels nens, nenes i adolescents, adaptada i resumida¹.

Aquesta Convenció recull els drets de totes les persones que encara no han fet els 18 anys. Tots els Estats han de respectar els drets dels nens, nenes i adolescents, sense distinció de raça, color, sexe, llengua, religió, opinió política del nen/a o de la seva família. Tots els governs que signen una llei per a fer valer els Drets dels Nens i les Nenes han de prendre les mesures necessàries per garantir que es compleixin. És necessari fer conèixer a totes les persones el que diu aquesta Convenció.

Alguns dels drets recollits a la Convenció, entre d'altres:

1. Tots els nens i nenes tenen dret a ser tractats en igualtat, sense fer diferències pel seu color de pell, gènere, llengua, situació econòmica, religió ni opinió política.
2. Tenen dret a rebre suport si presenten alguna dificultat física o mental.
3. Totes les nenes, nens i adolescents tenen dret a tenir un nom i una nacionalitat.
4. Tenen dret a rebre ajuda quan estiguin malaltes i malalts, a ser portats/des al centre de salut i ser-hi atesos/es.
5. Tenen el dret a ser protegits/des contra qualsevol tipus de violència, desempara, maltractament o explotació.
6. Tenen dret a l'educació. Una educació que desenvolupi les seves capacitats i que els ensenyi sobre la pau, la solidaritat, l'amistat, la igualtat i el respecte.
7. Tenen dret al joc, al descans, a la diversió, com també a estar i compartir amb altres nens i nenes.
8. Tenen dret a dir el que pensen i que la seva opinió sigui escoltada i tinguda en compte tant pels adults i autoritats, com per altres nens i nenes.
9. Tenen dret a passejar pel bosc, camps i ciutats lliures d'escombraries i contaminació.
10. Tenen dret a participar.
11. Tenen dret a fer ús de la seva llengua materna i participar de les seves festes i tradicions culturals.
12. Cap nen o nena menor de 15 anys ha de ser enrolat en un exèrcit ni ha de combatre en un conflicte armat.

---

¹ <https://www.unicef.es/sites/unicef.es/files/comunicacion/ConvencionsobrelosDerechosdelNino.pdf>

CRÈDITS

Coordinació: Clara Maeztu i Veda Krüger

Autoria: Javiera Oñate

Col·laboració: Raquel Alonso, Encarna Durán, Davinia De Ramón, Raquel Llanos i Alberto Medina.

Direcció d'Art i Disseny Gràfic: Maribel Vázquez

Edita: Fundació Entrecultures

un món
a les teves mans

